

“No tindrem Conferència fins al segle XXII”

Poc després d'haver complit l'edat de jubilació, els 75, i uns mesos abans que fóra substituït al capdavant del bisbat de Solsona, Antoni Deig (Navàs, Bages, 1926-2003) parlava a EL TEMPS del passat, del difícil moment que viu l'Església i de la Conferència Episcopal Catalana, que, segons ell, encara tardarà un segle. Tot seguim reproduïm aquesta entrevista.

La Conferència Episcopal Espanyola (CEE) ha dit que no cal que els bisbes de Catalunya siguin catalans...

—No. Això no ho ha dit la CEE, ho ha dit el president de la Conferència. Cadascú té les seves opinions. Però jo crec que no és així. Si el nou bisbe coneix la diòcesi, la manera de ser de la gent, i té la mateixa llengua i la mateixa cultura, és millor.

—Moltes vegades han triat un valencià per a les diòcesis del Principat...

—Sí, sí... Fixa't que ara tenim un valencià a Barcelona, un valencià a Tortosa, un valencià a Eivissa i un valencià a Mallorca. Per tots els Països Catalans! I els pobres valencians diuen: “I nosaltres no tenim un arquebisbe nostre!”, perquè l'arquebisbe valencià és de Madrid o de no sé on...

—De totes maneres, si el valencià és com el Ricard Maria Carles, arquebisbe de Barcelona... Això descafeïna una mica el catalanisme de les diòcesis catalanes?

—Home, una mica sí. És clar. Convé que els bisbes de Catalunya estimin la seva terra. Que em sembla que tots l'estimem, però cal que treballin per ella... S'ha de treballar per l'Església, però també pel lloc on és l'Església. Jo m'estimo els meus solsonins, d'aquí, de la ciutat, i del bisbat, no només perquè són cristians, també perquè són solsonins. I jo he de ser de la terra on m'he format i on estic bé, i la terra a la qual estic servint. Si ve gent forastera

com ha vingut, castellans i magribins, per exemple, també els atenem i els hem de respectar. I respectem la seva llengua i la seva cultura, però que no ens vulguin treure la nostra llengua per posar-ne una de fora... Això no! Primer, la llengua de casa.

—Parlem del País Valencià: vostè va ser secretari del doctor Pont i Gol quan era bisbe de Sogorb, oi?

—Sí, vaig estar amb el doctor Pont i Gol vint-i-sis anys: primer a la diòcesi de Sogorb, després a Sogorb-Castelló i, finalment, a l'arquebisbat de Tarragona fins que em van fer bisbe de Menorca.

—I amb ell va fer els límits del que ara és la diòcesi de Sogorb-Castelló, i va prendre una part a la diòcesi de Tortosa...

—Jo i un altre capellà el vam acompanyar perquè el nunci d'aleshores li va encarregar de convertir la diòcesi de Sogorb en la de Sogorb-Castelló, de manera que Castelló de la Plana i els pobles d'aquelles comarques quedessin dins de la nova diòcesi... però amb una condició explícita del nunci: “Ha de quedar una part de la província de Castelló dins de la diòcesi de Tortosa”, li va dir.

—I per què?

—Tenia un sentit polític, això: que Catalunya no quedés sola. És a dir, que els bisbats de Catalunya no fossin només de Catalunya, sinó que tinguessin parròquies d'aquí i d'allà.

—Amb quin objectiu?

—Evitar el separatisme o l'independentisme, o el que en vulguis dir.

—El 1991, vostè va proposar fer una Conferència Episcopal Catalana. Què va passar?

—A a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada vaig demanar una Conferència Episcopal Catalana que no depengués de Madrid, que depengués directament de Roma. Però, per una cosa o per una altra, de seguida s'hi van tirar a sobre i no va anar bé.

—I el Concili Provincial Tarraconense es va fer per propiciar la Conferència Episcopal Catalana?

—Va ser una cosa diferent. Jo vaig comentar una vegada la possibilitat de fer un Concili Provincial amb uns capellans. Un d'ells era corresponsal de l'Avui i, passat un temps, em va demanar, si això era possible, què s'hi podia fer i com. I després ho va publicar. Jo, per tant, només vaig alçar la llebre. El que la va caçar va ser l'arquebisbe de Tarragona, el doctor Torrella, que, en una reunió que vam fer molts capellans a Poblet, va explicar que havia parlat amb el cardenal Carles i tots dos estaven d'acord a tirar endavant el Concili.

—En tot cas, l'objectiu final...

—Era promoure la unió pastoral que hi ha d'haver entre les vuit diòcesis de Catalunya. Però, a banda d'això, plantejava la possibilitat de fer alguna cosa pel fet diferencial nostre, per la nació que som, a l'igual d'unes altres nacions, com ara Escòcia, que té Conferència Episcopal pròpia. Això, a Madrid, no ho van veure bé i aquí tampoc no se'n va fer cap cas. La prova és que, quan vam fer el Concili Provincial, on podíem parlar de la Conferència Episcopal Catalana, van dir que no, que d'això no se'n parlava. I va sortir el tema de la regió eclesiàstica, que sembla que a l'abril tirarà endavant. Però la regió eclesiàstica continuarà depenent de la CEE, mentre que jo anava a buscar una independència per no haver de dependre de Madrid. No la veurem fins al segle que ve, aquesta Conferència.

—Acabem de començar un segle!

—Doncs sí, haurem d'esperar al segle XXII.

GLÒRIA MATAMALA

—Tan malament ho veu?

—Sí. Han de canviar moltes coses...

—On? A Roma?

—No. Aquí, aquí. No solament la cosa eclesiàstica, també la política. Ha de canviar tot.

—Vol dir que els polítics catalans no hi estaven prou interessats?

—Sí. Els d'aquí potser sí, però no manen en aquestes coses. I a Roma més aviat escolten el que diu el nunci i el que diu l'estat. Sempre guanya el més poderós, oi?

—Sí. El papa s'hauria de jubilar també?

—Potser sí.

—No parlarà mai català, el papa?

—Només va parlar català una vegada per allò del Mil·lenni de Catalunya. Aquella vegada i prou, no ho ha fet més. Si parlés només les llengües més oficials... però ja que també en parla d'altres, que parli la nostra! Doncs no ho vol fer.

—Potser no està prou content amb la tasca dels bisbes catalans?

—Jo ja no ho sé. Li hauria de preguntar a ell, això, però em penso que ens estima a tots igual. A més, com que ell és de Polònia, pot veure les coses que passen quan una potència gran, com era Rússia, se'ls fica dins i no els deixa dir res. I ha parlat molt

clar, eh!, aquest papa. A l'ONU ha dit coses molt clares sobre el respecte que es deu als drets de les nacions. El que passa és que ningú no en fa cas. "Mireu —va dir—, heu fet els drets de la persona humana, i està molt bé, però encara no heu fet els drets de les nacions i també l'hauríeu de fer, la carta que parlés dels drets de les nacions." I quan diu nacions no vol dir estats, vol dir Catalunya, Escòcia...

—Deia que potser el papa no està content amb la tasca dels bisbes catalans perquè Catalunya, en comparació de la resta de l'estat, és un país amb pocs catòlics practicants, no?

—Sí. Diuen que Barcelona és la ciutat més secularitzada de tot Europa. Entenent per secularitzada que prescindeix una mica de l'espiritualitat i del més enllà. Certament, a València o a Castella és diferent. Aquí, les esglésies se'ns han buidat. Allà es van buidant, però no tant. Potser és perquè aquí, diguem-ho així, som més avançats en algunes coses tècniques, i Barcelona pesa molt... I això mata, deixa en no-res l'espiritualitat i l'Església. L'Església no està de moda, ara. Els joves no aneu a missa ni res.

—I els seminaris es queden buits, també?

—Jo només tinc un seminarista. N'havíem arribat a tenir trenta-quatre, aquí.

—Això no hauria de fer reflexionar l'Església?

—Sí, sí. Ja reflexionem, ja. Per això acudim moltes vegades a vosaltres i a la televisió i aquí i allà... Per veure si podem fer entrar aquest missatge nostre, que hem de donar. Però costa. De dificultats, sempre en tindrem, per això. L'Església sempre estarà en crisi. Quan sembla que és un moment esplendent de l'Església, allò que en diem el segle d'or, llavors resultava que l'Església manava. Com si l'Església fos la mestressa i l'amo del món! I això és el que ens ha fet més mal. Perquè l'Església no és per dominar, és per servir.

Àlex Milian